

Betreft: input commissiedebat Jeugdbeleid, 18 mei 2022

13 mei 2022

Geachte leden van de Vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op 18 mei, tijdens het commissiedebat Jeugdbeleid, spreekt u over het onderzoek naar de **'consequenties overheveling zorg voor ernstige enkelvoudige dyslexie naar het onderwijs'**.

Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de **motie** van de heer Peters waarin hij verzoekt de aanpak van dyslexie voortaan via de samenwerkingsverbanden te laten lopen. En daarbij te onderzoeken welk budget er hiervoor van de Jeugdwet, waaronder Ernstige dyslexiezorg (ED) nu valt, overgeheveld zou moeten worden naar het onderwijs.

Consequenties overheveling groot en risicovol

Het advies van de onderzoekers is om niet over te gaan tot een volledige overheveling. De consequenties van een stelselwijziging zijn groot en risicovol, stellen de onderzoekers. Zij constateren geen breed draagvlak voor een overheveling. Bovendien zien de onderzoekers bij alle betrokkenen rondom leesproblemen en dyslexie consensus over het feit dat de huidige knelpunten rondom leesproblemen en dyslexie binnen het bestaande stelsel kunnen worden opgelost. Betrokkenen zijn van mening dat kwalitatief goed leesonderwijs, met alleen gespecialiseerde behandeling binnen de zorg voor die kinderen die daadwerkelijk een ernstig en hardnekkig leesprobleem hebben, kan worden gerealiseerd binnen het huidige stelsel. De onderzoekers wijzen op een stijging van de uitvoeringskosten bij een overheveling van de dyslexiezorg naar de samenwerkingsverbanden.

Kwalitatief goed leesonderwijs

Oudervereniging Balans kan zich grotendeels vinden in deze uitkomsten van het onderzoek. Wij zien, zoals in het onderzoek benoemd, juist kansen voor kwalitatief goed leesonderwijs zonder overheveling van de middelen vanuit de jeugdwet naar de samenwerkingsverbanden. Dit kan worden bereikt door het versterken van de samenwerking tussen gemeenten, onderwijs en zorgaanbieders en het inbouwen van waarborgen om het onderwijs te betrekken. Leerlingen zijn gebaat bij goed leesonderwijs en, wanneer dat nodig is, leesondersteuning. Dit behoort tot de basisondersteuning die een school moet bieden. Daarvoor krijgen zij nu al middelen. Kinderen die ondanks goede leesondersteuning een ernstig en hardnekkig leesprobleem houden, hebben binnen de zorg gespecialiseerde behandeling nodig voor Ernstige dyslexie. Hiervoor is geen overheveling van de middelen voor Ernstige dyslexiezorg nodig. Het is zelfs maar de vraag of hiermee bovengenoemd knelpunt zal worden opgelost. Risico is dat zorgmiddelen besteed zullen worden aan onderwijsondersteuning, ten koste van kinderen die wel gespecialiseerde dyslexiezorg nodig hebben.

Regionale verschillen

Een belangrijk knelpunt wordt nu gevormd door de grote regionale verschillen in de kwaliteit en intensiteit van de ondersteuning aan leerlingen met een leesprobleem in het onderwijs. Wat weer gevolgen heeft voor een zorgvuldige doorverwijzing door het onderwijs naar de dyslexiezorg van alléén leerlingen voor wie dyslexiezorg noodzakelijk is (leerlingen met een ernstig en hardnekkig probleem). Door - zoals de onderzoekers voorstellen - de gemeenten de inhoudelijke poortwachterstaken te laten neerleggen bij de samenwerkingsverbanden, ontstaat een kwaliteitswaarborg waardoor de kwaliteit van de leesondersteuning in het onderwijs wordt vergroot. In enkele gemeenten gebeurt dat nu al succesvol.

Door de positionering van de poortwachter binnen het samenwerkingsverband en door zijn kennis van leesondersteuning binnen het samenwerkingsverband sterker in te zetten, ontstaat een kwaliteitsimpuls en betere samenwerking tussen onderwijs en zorg. De kwaliteit van het leesonderwijs voor leerlingen met een leesprobleem wordt verbeterd, en geborgd wordt dat alleen de kinderen met ernstige en hardnekkige problemen worden verwezen naar de gespecialiseerde zorg. Met de positionering van de poortwachter binnen het samenwerkingsverband wordt de handelingsverlegenheid van het onderwijs op het gebied van leesonderwijs, omgezet naar handelingsvaardigheid.

Daarbij is op 1 januari 2022 een kwaliteitsslag gemaakt met de invoering van een vernieuwd behandelprotocol 3.0 voor Ernstige Dyslexie en een Brede Vakinhoudelijke Richtlijn Dyslexie, onderwijs en zorg. Dit protocol en de richtlijn hebben door de recente verschijningsdatum nog niet de kans gehad hun effecten te laten zien.

Uitvoeringskosten stijgen bij overheveling

Wij zien het als risicovol om scholen en samenwerkingsverbanden, die het nu regelmatig al niet lukt om te zorgen voor leesonderwijs van voldoende kwaliteit (Staat van het Onderwijs, onderwijsinspectie 2022), ook nog verantwoordelijk te maken voor de vergoede dyslexiezorg. Samenwerkingsverbanden zullen geconfronteerd worden met voor hen nieuwe uitvoeringstaken. Voor die leerlingen die dat nodig hebben, moeten zij kwalitatief goede, gespecialiseerde dyslexiezorg organiseren - naast de uitdagende taak van de noodzakelijke kwaliteitsverbetering van het leesonderwijs en de leesondersteuning. Door een overheveling zullen de kosten van de uitvoering van dyslexiezorg ook nog stijgen, aldus de onderzoekers. Waardoor er óf extra middelen nodig zijn, óf minder middelen overblijven voor de daadwerkelijke zorg.

Tot slot willen wij u graag nog wijzen op een [advies van de Wetenschappelijke Adviesraad Dyslexie](#) naar aanleiding van de constatering in de motie met betrekking tot dyslexie.

De inhoud van deze brief wordt ondersteund door Ouders & Onderwijs, het Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie (NKD), Stichting Dyslexie Nederland (SDN).

Voor vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact opnemen met Joli Luijckx, 06 - 36 10 86 15.

Joli Luijckx
Oudervereniging Balans

BALANS
perspectief voor ieder gezin

Ouders
&Onderwijs.

Nederlands
Kwaliteitsinstituut
Dyslexie

NKD

STICHTING
dyslexie
nederland